

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Nord-Trøndelag

Møtedato	14.11.2011	Vår dato: 15.11.2011
Møtetid	10:00	Utvalgssekretær Nord-Trøndelag Bondelag
Møtested	Steinkjer	Telefon

Sak 10/01002

Som medlemmer møtte: Kåre Peder Aakre, Trond Hodne, Anders Røflo, Inger Hovde, Johan Kristian Daling

Forfall: Sigrid Klefsås, Bjørnar Nilsen

Som varamedlem møtte: Borgny Kjølstad Grande, Erik Melting NTBU

Til behandling:

Faste saker :

- 1/2011 Godkjenning av innkalling og saksliste
Vedtak: Godkjent
- 2/2011 Godkjenning av protokoll
a) Protokoll fra styremøte 3. oktober 2011
Vedtak: Godkjent
- 3/2011 Siden sist / åpen post
a) Landbrukspolitisk møte Inderøy Bondelag v/ Inger
b) Møte om kortnebbgås v/ Johan Kristian
c) Økoløft v/ Inger
d) Møte i verveutvalget v/ Anders
e) Bondepub v/ Borgny
f) Spørreundersøkelse i Indre Namdal v/ Borgny
g) Kronikkskriving v/ Borgny
Vedtak: d) Verveutvalget oppfordres til å se på mulige vervemetoder.
Verving tas som tema på regionmøtene. g) Borgny og Inger skriver kronikk om; Hva skal vi leve av og matvaresikkerhet. Borgny skriver på rovdyr. Resten: Tatt til orientering
- 5/2011 Invitasjoner/møter/arrangement
a) Innkalling til møte i rovviltnemnda – Trond deltar
b) Invitasjon til kornmøte – Inger og Anders deltar

Orienteringssaker:

a) Gjødselforeforskriften skal på høring til lokallagene.

b) Bestandsmål bjørn v/ Kåre Peder. Dette sees sammen med Brennpunktprogrammet om rovdyr. Administrasjonen utarbeider stikkord og Kåre Peder går ut i media.

c) Nytt fra NTBU v/Erik Melting

NTBU har lavt medlemstall, ca 100 medlemmer, og stram økonomi.

Aktiviteter:

- Skal arrangere landsstevne i 2013, sted er ikke bestemt enda, men det blir på aksen Levanger og Inderøy.
- Høstarrangement i Surnadal
- Høstkurs på Mære Landbruksskole
- Aktivitetsdag på Verdal
- Agrisjå

NTBU oppfordres til å søke RLK-midler hos Fylkeskommunen.

Saker til behandling

47/11 11/01500-1 Forskningsprosjekt rovdyr NINA

Vedtak

Nord-Trøndelag Bondelag er kritisk til ressursbruken i dette prosjektet, men går ikke imot prosjektet som sådan i og med at det vil kunne presentere lokal/regional kunnskap om gaupe og jerv, samt skadepotensialet i forhold til rein og sau. Nord-Trøndelag Bondelag mener imidlertid at også bjørn og ørn bør innlemmes i prosjektet.

Nord-Trøndelag henvender seg til NINA og DN i brev form og ber om et møte, samt krever at beitenæringene får en formell plass i prosjektorganisasjonen for NINA-prosjektet. Som næringsorganisasjon krever vi innsyn og deltakelse i prosjektet.

Grunneierne stilles fritt i å godkjenne eller avslå søknaden fra NINA om bruk av snøskuter og helikopter på privat grunn. Selv om Nord-Trøndelag Bondelag er kritisk til måten dette er gjort på fra miljøforvaltningens side. Det virker urimelig at et slikt forskningsprosjekt gis frie tøyler med hensyn til motorisert ferdsel i utmark, samtidig som motorisert ferdsel ikke tillates i forbindelse med kontroll av jervbås og transport ved lisensjakt på jerv og kvotejakt på gaupe.

Saksutredning

Et nytt forskningsprosjekt i regi av NINA skal gi ny og viktig kunnskap om samspillet mellom rovvilt og tamrein i Nord-Trøndelag. Målet er å bygge opp helhetlig kunnskap som kan bedre situasjonen for den sørsamiske reindriften. Forskningen utføres på oppdrag fra Miljøverndepartementet gjennom Direktoratet for naturforvaltning.

Prosjektet i Trøndelag er todelt.

- A. Det ene delprosjektet skal se nærmere på hvordan reinens mattilgang, og tettheten av rovdyr påvirker tapsomfanget i reindriften. Dette delprosjektet ledes av NINA forsker Torkild Tveraa i Tromsø.
- B. I det andre delprosjektet skal man tallfeste gaupa og jervens arealbruk og drapstakt på rein. Prosjektet vil også kunne gi ny kunnskap om hvor ofte gaupa og jervens tar sau, samt gaupas påvirkning på lokale hjortevilt bestander. Vi vil også kunne vurdere hvordan metodikken benyttet til å beregne antall familiegrupper fungerer i Trøndelag.

Borgny Kjølstad Grande deltok på informasjonsmøte om prosjektet på Snåsa mandag 7. november. På møtet ble det informert om følgende.

Målet med prosjektet er å se hvordan rovdyr påvirker rein og sau. Det skal merkes gauper og jerv og så skal disse følges med peiler. Det skal i første omgang merkes 5 gauper og 5 jerv. En

selvstendig del av prosjektet er å gjøre Fosen fri for rovdyr. Prosjektet ses som en del av scanlynx - prosjektet som har gått siden 1994. Dette prosjektet skal vare i 5 år, og det skal brukes ca 16 mill på det til sammen.

Det NINA har funnet ut til nå i scanlynx - prosjektet er at gaupene har forskjellige revir og at disse varierer i størrelse etter hvor mye mat som er tilgjengelig. Altså mye mat - mindre revir. En interessant biologisk del er om det er mulig å ha så mange familiegrupper som vi skal ha rent biologisk.

Det er gått ut brev til 2500 grunneiere i forbindelse med prosjektet der man er forespurt om NINA får lande med helikopter og kjøre snøskuter på den enkeltes eiendom. MD har sendt ut et rundskriv som åpner for at de som ikke nekter NINA å lande og kjøre har godkjent det.

Reindriftsnæringen ønsker dette prosjektet velkommen med argumenter om at de da får dokumentert at det er rovdyr som tar rein. Det er meningen at prosjektet skal komme opp med kunnskap om bestandsregistreringene vi har i dag er godt nok, individuell drapstakt og om avstandskriteriene man opererer med er riktige.

Følgende spørsmål er etter dette stilt i forhold til Bondelagets oppfølging av saken:

1. Skal Bondelaget støtte prosjektet som sådan eller ikke?
2. Hva skal Bondelaget som grunneierorganisasjon råde medlemmene til i forhold til NINAs mulighet til motorisert ferdsel og landing med helikopter?

Vurdering

Bondelaget har ikke vært involvert i arbeidet med dette prosjektet tidligere, som er initiert/finansiert fra Miljøverndepartementet. Prosjektet ble presentert i kjølvannet av Rovviltforliket, og retter seg i hovedsak mot forholdet rein – gaupe/jerv. Stortingsforliket har få tiltak rettet mot reindrifta.

Scandlynx-prosjektet har gått i mange år, og det er gjennomført liknende undersøkelser nord i Norge. Når en nå skal starte dette prosjektet i Nord-Trøndelag er nok dette med bakgrunn i det høye konfliktnivået, reindriftas situasjon og kanskje et politisk behov for å vise initiativ i forhold til reindrifta. Når det er vanskelig å iverksette konkrete avbøtende tiltak, uten å skyte rovdyr, blir svaret å jobbe med kunnskapsinnhenting.

Reindrifta er positiv til prosjektet. Dette er forståelig i og med at de ikke blir trodd av forvaltning/ansvarlige politikere når det gjelder alvorligheten i situasjonen, og det sås tvil om tapstallene. Prosjektet kan bidra til å dokumentere jerven og gaupas skadevirkning på reindrifta, nettopp i vårt område. Prosjektet vil kunne bidra til ny kunnskap om hvordan jerv og gaupe opererer i vårt fylke, og det vil trolig være annerledes enn i nord. I og med at tilgangen på byttedyr er ulik.

Det er imidlertid to klare ankepunkter mot prosjektet:

- Særlig i forhold til reindrifta, vil dette prosjektet kunne fungere som en ny unnskyldning fra ansvarlige politikere for ikke å ta tak i den prekære rovviltsituasjonen for sørsamisk reindrift. Det vil ta minst fem år før det finnes en sluttrapport. Både forvaltning, ansvarlige politikere må innerst inne være klar over at vi vet mer enn nok om disse sammenhengene i dag. Rovviltproblematikken er den store trusselen mot reindrifta i vårt område.

- Prosjektet krever meget store ressurser, totalt 16 millioner kroner over 5 år.

Det er også en del ulming blant grunneierne på om de skal tillate NINA å lande med helikopter og kjøre skuter i forbindelse med prosjektet. I den forbindelse kan Bondelaget, for å markere motstand både mot prosjektet og forvaltningens framgangsmåte, gå ut i media å fraråde medlemmer å gi tillatelse til slik bruk av deres eiendom. Dette vil imidlertid være ganske ren obstruksjon fra oss som fylkesorganisasjon. Da må en være 100 % sikker på at prosjektet ikke vil gi oss og reindrifta noe som grunnlag for vår argumentasjon. Og det kan vi nok ikke være.

Momenter som taler for i en eller grad å godta/støtte prosjektet er:

- Prosjektet vil i allefall bli gjennomført. Å gå imot vil være å melde seg ut av diskusjonen omkring prosjektet. En vil miste eventuell påvirkningsmulighet.
- Det er vanskelig å argumentere utad mot behovet for ny kunnskap.
- Prosjektet kan selvsagt også bidra til å dokumentere stedsspesifikk kunnskap av betydning for både reindrifta og sauenevinga i Nord-Trøndelag.

Anbefaling

Administrasjonen vurderer med bakgrunn i dette saken slik at det vil være mindre hensiktsmessig for Bondelaget å gå veldig hardt ut mot prosjektet, og samtidig skyve medlemmene/grunneierne foran oss i form av å oppfordre dem til å avslå søknaden om å bruke snøskuter og helikopter på privateiendommer i prosjektet. Grunneierne bør stilles fritt i å godkjenne eller avslå søknaden fra NINA om bruk av snøskuter og helikopter på privat grunn.

Vår vurdering er at fylkeslaget må stille krav om innsyn og deltakelse i prosjektet som næringsorganisasjon, på vegne av våre medlemmer og grunneierne. Det bør være en selvfølge at både reindrifta og landbruket får en formell rolle som observatør, eller i en eller annen rådgivende funksjon. Dersom det ikke er vilje til dette i MD/DN/NINA, vil det være noe å bruke krefter og media på. Det vil være lettere å få forståelse for at næringa må ha en plass i dette arbeidet, enn at vi ikke ønsker dokumentert kunnskap om disse problemstillingene.

Det er imidlertid viktig å ytre seg kritisk til måten dette er gjort på fra MD/DN/NINAs side. Det er spesielt at MD gir Rundskriv som hjemler bruk av motorisert kjøretøy på privat grunn, uten faktisk godkjenning fra grunneier. Manglende svar skal etter dette tolkes som godkjenning fra grunneier. Framgangsmåten når det gjelder motorisert ferdsel virker meget urimelig, når en sammenligner med den samme miljøvernforvaltningens håndtering av søknader om bruk av motorisert transport i forbindelse med kontroll av jervbås og lisensjakt på jerv og kvotejakt på gaupe. Da er regelen blankt nei, selv om bestandsmålene for lengst er nådd. Dette er urimelig.

Det må uavhengig av dette prosjektet settes trykk på at en ikke kan vente på resultatene, før en iverksetter nødvendige tiltak for å redusere konflikten mellom rovvilt og rein/sau. Rovviltforliket må følges opp nå.

Vedtak: Styret i Nord-Trøndelag Bondelag sender inn et hørings svar innen fristen 15. november basert på saksutredningen, diskusjonene i styret og samordning med Sør-Trøndelag Bondelag.

Saksutredning

Vedlagt ligger høringsutkast til FOU-strategi for Trøndelag. Frist for innspill er satt til 15. november. Gjennom forvaltningsreformen har regionen fått økt ansvar for FOU. I følge høringsbrevet er Forskning og Utvikling et sentralt samarbeidsområde mellom Trøndelagsfylkene både gjennom felles fylkesplan og de årlige samhandlingsprogrammene. I disse dokumentene er behovet for en regional FoU-strategi uttrykt.

Høringsutkastet er utarbeidet av en arbeidsgruppe med deltakelse fra fylkeskommunene, Innovasjon Norge og Norges Forskningsråd. Når dokumentet nå sendes ut på høring ønsker Fylkeskommunen at innholdet skal skape refleksjon, debatt og gi ytterligere innspill til en omforent strategi som legges fram for vedtak i fylkestingene til våren.

I dokumentet er det foretatt en SWOT analyse og foreslått 6 strategier, med tilhørende tiltak/handlinger.

Sør-Trøndelag Bondelag har behandlet saken og vedtatt følgende: ”Styret i Sør-Trøndelag sender inn et hørings svar innen fristen 15 november basert på diskusjonene i styret og samordning med Nord-Trøndelag Bondelag samt prosjekt Grønn Forskning.”

Landbruket er Nord-Trøndelags viktigste næring målt i verdiskaping og bør derfor ha en sentral plass i FOU-arbeidet i fylket. Som høringsutkastet påpeker, kan normalt 25 - 50 prosent av økonomisk vekst tilskrives forskning og utvikling. Arbeid for økt verdiskaping og videreutvikling av Trøndelags viktigste næring bør derfor ha betydelig fokus på FoU.

Høringsutkastet gjør det videre klart at FoU-strategien i hovedsak fokuserer på *hvordan* FoU-innsatsen i regionen bør gjennomføres og ikke *hva* som er viktige forskningsområder. Noe av bakgrunnen for dette valget er at det allerede finnes lokale og regionale strategier og planer som peker på viktige framtidige satsingsområder. Likevel kan mange av disse oppleves som så overordnede og lite konkrete at det ikke nødvendigvis gir klare signaler om hvilke faglige og konkrete FoU-muligheter som foreligger og hvilke prioriterte FoU-veivalg som skal legges til grunn for videre satsinger.

For å sette et spesielt FoU-fokus på den viktigste næringen i vår region bør det være mulig å starte regionale arbeid der FoU-miljø, næringsaktører og offentlig sektor går sammen for å peke ut konkrete satsingsområder for FoU-basert videreutvikling av enkelte næringer. Et arbeid for å identifisere omforente, konkrete og faglig detaljerte satsingsområder vil kunne bidra til økt samarbeid internt i regionen i retning av felles veivalg, samt at det ville kunne bidra mot et langsiktig mål om å etablere større, konkrete og etterspurte satsinger med tilhørende finansiering fra både regionale, nasjonale og internasjonale kilder.

Ved at slikt strategisk FoU-arbeid gjennomføres på regionalt nivå innenfor utvalgte næringer, vil også regionen kunne bidra til og være en pådriver for etableringen eller videreutvikling av nasjonale FoU-strategier innenfor disse næringssegmentene. Dette vil kunne styrke Trøndelag sine muligheter til å få gjennomslag for de utviklingsmulighetene og satsingsområdene som er spesielt viktige for vår region når den nasjonale forskningspolitikken, og de nasjonale virkemidlene utvikles.

Aktiv næringsinvolvering og videreutvikling av bestillerkompetanse.

Landbruket består av mange små enkelmannsbedrifter, med liten mulighet til selv å initiere FOU-aktivitet. FOU aktiviteten har tidligere i stor grad blitt initiert av Forskningsinstitusjonene, uten særlig gravd av involvering fra næringa. For å koordinere og samordne behovet og etterspørselen etter FOU ble prosjektet Grønn forskning i Midt-Norge (GFMN) ble opprettet sommeren 2010. Målet var å bidra til mer landbruksforskning og legge til rette for at det midtnorske landbruket selv blir en mer aktiv partner og premissleverandør for den forskninga som gjennomføres. Synliggjøring av etterspurt kunnskap sett fra næringas side, kontaktbygging mellom næring, forskningsmiljø og forvaltning, finansiering av etterspurt forskning og utarbeidelse av enkeltstående prosjekt er viktige arbeidsoppgaver.

Arbeidsgrupper med representanter fra næringa har synliggjort konkrete og etterspurte tema med relativt detaljerte faglige problemstillinger. Dette er så brukt som et grunnlag for målrettede diskusjoner med FoU-miljø og andre næringsaktører, for å etablere nye og etterspurte forskningsprosjekt i tett samarbeid mellom forskningsmiljø og næring. Dette har skjedd både gjennom aktiv tilrettelegging fra GFMN sin side, men også ved at forskningsmiljø på eget initiativ har tatt utgangspunkt i arbeidsgruppenes oppsummeringer og utformet prosjektsøknader i samsvar med næringas ønsker. Representanter fra næringa har blitt forsøkt involvert i utarbeidelsen av prosjektsøknadene og gjennom selve forskningsarbeidet. I helhet mener vi denne arbeidsprosessen har bidratt til etableringen av flere etterspurte forskningsprosjekt, mer brukervedvirkning, og ikke minst utvikling av bestillerkompetanse i næringa.

En rekke nye forskningsprosjekt har blitt utarbeidet etter innsats fra bedrifter, organisasjoner og Grønn forskning i Midt-Norge sine egne arbeidsgrupper som har synliggjort konkrete forskningsbehov innenfor det midtnorske landbruket.

Gjennom Grønn forskning og måten det her er arbeidet på har man initiert og koordinert etterspørselen etter forskning og forskningsaktørene innen landbruk. Dette har vært et svært fruktbart samarbeid og en god måte å arbeide på. Prosjektet avsluttes til sommeren 2012. Det bør i høringen signaliseres et ønske om å fortsette denne måten å arbeide på.

Brukerfinansiering av forskningsprosjekt.

Krav om relativt store økonomiske bidrag fra nærings- eller samfunnsaktører til finansieringen av forskningsprosjekt er en betydelig utfordring for store deler av landbruket, spesielt for problemstillinger langt ned i verdikjeden. En erfaring fra landbruket er at en betydelig del av FoU-aktiviteten er kollektiv og har samfunnet, fellesskapet, hele bransjer eller store grupper som målgruppe. Enkelte andre bransjer kan ha tilsvarende kjennetegn. For bransjer med relativt få store bedrifter kan tema fra det første trinnet i verdikjeden komme så langt fra sluttproduktet at det er vanskelig å se en direkte nytte for egen virksomhet, og derfor gjøre det vanskelig å bruke egne midler på slike tema. Det er imidlertid viktig å opprettholde kravene til næringsmessig involvering i FoU-aktiviteten både for å sikre relevans og god

kunnskapsformidling. Spørsmålet som kan reises er om kravene til egenfinansiering fra næringa i anvendte prosjekt i større grad kan differensieres ut fra målgruppen, dens natur og evne til medfinansiering.

Formidling av nye resultater.

Åpne prosjekt som skal bygge kollektiv kunnskap kan ha store og fragmenterte målgrupper. Økt brukermedvirkning i utarbeidelses- og gjennomføringsfasen av forskningsprosjektene bidrar positivt til formidling tilbake til næringsaktørene. Innenfor fragmenterte næringssegment (slik som landbruk og reiseliv) er det imidlertid en utfordring å spre kunnskapen fra kollektive forskningsprosjekt til de ulike brukerne, da dette gjerne inkluderer et svært stort antall enkeltmannsforetak. Forskningsformidling skjer gjerne gjennom vitenskaplige kanaler på et språk som ikke er tilgjengelig for sluttbrukeren.

Forskningsmiljøene er avhengig av å prioritere disse kanalene for å kvalifisere seg for videre forskningsarbeid. Mange forskningsmiljø gjør også et godt arbeid med tanke på formidling av anvendbare resultater til brede målgrupper, men ofte oppdages det også at viktige resultater ikke er godt kjent i miljøene som skal implementere disse. En forklaring til dette kan være at mange kunnskapsmiljø har vanskelig for å prioritere nødvendig populærvitenskaplig formidling da dette ikke alltid er påkrevd fra finansieringskilden, eller i mangel på økonomiske eller vitenskaplige incentiver. To mulige ytterpunkter er: Forskningsmiljøene kan gis større muligheter til å formidle til sluttbrukerne på et hensiktsmessig språk, eller næringa kan gis større muligheter for å tilrive seg kunnskap fra kunnskapsmiljøene. Det ville derfor være en stor fordel om nye virkemidler kan utformes for enda bedre å bidra til, og stille krav om, hensiktsmessig formidling til sluttbruker.

Studier og studentenes kompetanse

For å dekke behovet for kvalifisert arbeidskraft til landbruket pekes det på behovet for å koordinere utdanning og den kompetansen studentene har og den kompetansen næringslivet ønsker. Det er viktig å opprettholde landbruksutdanning på alle nivå. Det er behov for å opprettholde praktisk rettet landbruksutdanning på HINT gjennom husdyrfag og grønn bachler. Dette gir godt tilfang av studenter til landbruksnæringa og mange av husdyrstudenten er ut på gårder i nærområdet. Vi vil her peke på det gode samarbeidet HINT og næringa har hatt i utformingen av ny bachler. Dette bør opprettholdes.

49/11 11/01485-2 Offentlig ettersyn Konseptvalgutredning for transportløsninger på strekningen Trondheim-Steinkjer. Innspill til høring fra Nord-Trøndelag Bondelag

Vedtak

Styret i Nord-Trøndelag Bondelag tok saken opp til debatt. På grunnlag av saksframlegget og innspill fra styret, lager administrasjonen en høringsuttalelse. Høringsinnspillet koordineres med Sør-Trøndelag Bondelag.

Saksutredning

Mandag 5. september 2011 fikk Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa overlevert konseptvalgutredningen som er utført av Statens vegvesen og Jernbaneverket for fremtidige transportløsninger for veg og jernbane på strekningen Trondheim-Steinkjer.

Utarbeidingen av KVUen er en prosess som har pågått siden i fjor høst, hvor også fylkesbondelaget var invitert og representert på oppstartmøtet. Statens vegvesen og Jernbaneverket, samt COWI AS har vært kjernegruppa som har utarbeida utredningen. Men Fylkeskommunene, Fylkesmannen og kommunene har vært involvert underveis i varierende grad. Organisasjoner, som Bondelaget, har vært invitert til noen åpne møter. Trine Hasvang Vaag har deltatt på noen fra Nord-Trøndelag Bondelag, og Sør-Trøndelag Bondelag har deltatt på noen.

Målet for KVU for transportløsninger på strekningen Trondheim-Steinkjer har vært å utvikle konsepter for det fremtidige transportsystemet i korridoren. Samferdselsdepartementet har i sin bestilling vært klar på at konseptene skal omhandle systemer for veg og bane. Forslag til tiltak skal rettes mot et langsiktig tidsperspektiv på ca 30 år og kortsiktige løsninger med fire til tiårsperspektiv.

KVUen skal også fange opp de nasjonale målene for transportkorridoren. I tillegg skal de regionale utviklingsperspektivene inngå, slik at de langsiktige tankene Trøndelagsfylkene har om transportsystemet blir inkludert. Utredningen skal munne ut i en anbefaling som angir både valg av konsept og videre planlegging/prosess. Det er også et krav fra sentrale myndigheter at arbeidet skal kunne brukes som grunnlag for arbeidet med Nasjonal transportplan 2014-2023, Regional transportplan og andre pågående planer som omhandler transport og finansieringsløsninger på strekningen.

Statens vegvesen har lagt ut høringen på

<http://www.vegvesen.no/Vegprosjekter/trondheimsteinkjer/KVU-rapport/KVU-rapport.205406.cms>

Der finnes alle dokumenter knyttet til prosjektet:

- KVU-rapport for transportløsning veg/bane Trondheim-Steinkjer

- Behovsanalyse april 2011
- KVV situasjonsbeskrivelse mars 2011
- Grunnlagsrapporter og vedlegg

Vedlagt finner dere et utdrag fra KVV-rapporten. Dette gir hovedtrekkene i det som foreslås, og hvilket konsept som foreslås.

Utredningens anbefaling

Når det gjelder behovet for å utbedre transportsystemet, sier rapporten følgende.

Prosjektutløsende behov er:

Styrke den felles bo- og arbeidsmarkedsregionen langs transportkorridoren Trondheim-Steinkjer.

Andre viktige behov:

- *Behovet for overføring av trafikk fra veg til mer miljøvennlige transportformer*
- *Behovet for redusert sårbarhet i transportsystemet*
- *Behovet for økt trafikksikkerhet*

Utredningen går for konsept 1, som innebærer utbygging av firefelts veg mellom Trondheim og Stjørdal, samt dobbeltspor på jernbane på denne strekningen. Ut over dette er det utbedring på utsatte strekninger Stjørdal-Åsen og Åsen-Steinkjer. Dette er en løsning som gir relativt stor reistidsinnsparing både på veg og bane.

Det er anslått at dette konseptet vil ha et ”Minimert inngrep i dyrket mark” på 650 daa. To av 7 konsepter beslaglegger mer dyrkamark enn dette. Rapporten slår fast at utbygging av jernbane er relativt lite arealkrevende, men at utbygging av veg, med alt som hører med av tilførselsveger, av- og påkjøringer, planfrie kryss, lokalveger osv er langt mer arealkrevende. Utredningen sier imidlertid at de gjennom beregningene finner et mindre arealbeslag enn først antatt, ettersom de fleste konseptene har strekninger som er lagt i tunell. Nye lokalveger som følge av avkjørselsanering er vurdert å omfatte ca halvparten av arealbeslaget.

I rapporten er primærnæring/produsenter omtalt som sekundære interesser. ”Primærnæringen har behov for å bevare produksjonsarealer, og ha driftsveger adskilt fra hovedvegnettet. Et godt hovedvegnett er ønsket for pålitelig transport av varer” - står det beskrevet.

Det er lagt vekt på å legge til rette for mer miljøvennlige transportløsninger, og bedre kollektivtransport på bane er derfor viktig. Reisetid på tog Trondheim-Steinkjer reduseres derfor med 37% til 1:19, og på veg med 23% til 1:20.

Vurdering:

Det er isolert sett vanskelig å argumentere imot en utredning som konkluderer omkring framtidig behov for transportløsninger i de nærmeste tiårene. Det er også liten tvil om at utbygging av infrastruktur vil ha mye å si for regional utvikling i Nord-Trøndelag, og i dette spesielt på innherred. Redusert reisetid på strekningen vil imidlertid komme næringsliv og beboere i hele fylket til gode i mer eller mindre grad. Velfungerende transportsystem er meget viktig for næringslivet, deriblant også landbruket. Og landbruket i Nord-Trøndelag er som kjent i stor grad eksportorientert ut av regionen. Derfor har også landbruket nytte av gode transportløsninger på strekningen. En tilrettelegging for økt togbruk er også i seg selv meget positivt.

Likevel innebærer utbygging betydelig nedbygging av dyrka mark, spesielt vegutbyggingen. Dette er meget uheldig, i og med at dyrka mark er en begrensa ressurs i en verden som går mot store utfordringer i forhold til å produsere nok mat til en raskt økende befolkning. Det er også satt tydelige nasjonale målsettinger i forhold til å redusere nedbygging av dyrka mark. Det vil derfor være meget viktig når en kommer inn i en detaljplanleggingsfase å minimere beslagene av dyrka mark. Valg av andre konsepter med mindre bruk av firefelts veg vil være positivt i forhold redusert nedbygging av dyrka mark. Dette vil imidlertid på den andre siden innebære økt reisetid på veg på strekningen.

50/11 11/01177-7 Evaluering Sveits-tur

Vedtak: Styret evaluerte Ledersamlinga i Sveits. Tilbakemeldingene var som følger: Godt planlagt tur fra administrasjonen. Ønskelig med mer tid til spørsmål under foredragene. Savnet navnelapper og presentasjonsrunde. Valgkomiteen burde deltatt.

Saksutredning

Styret oppfordres til å diskutere evaluering av Sveits-turen. Dette er viktig for å gjøre neste tur enda bedre.

Vi har fått noen tilbakemeldinger:

-Jeg synes vi var heldige med valg av sted vi skulle skrive referat fra. Birkenhof var uten tvil høydepunktet på turen for min del. I det hele tatt kunne ikke turopplegget vært bedre. Det var mye interessant å se både innenfor tradisjonelt og nyskapende landbruk. Morsomt å besøke et land som vi kan sammenligne oss med, og se ting som vi faktisk kan ta med og bruke i Norge.

-Hei å takk for sist. Jeg synes det meste var kjempebra, så de skal ha skryt for et meget godt og alsidig opplegg. Det eneste jeg savnet var kostnadene på diverse innsatsvarer eks. kraftfor gjødsel og lignende, men det burde jeg spurt på selv. Nei dette ble en klar E i europ klassifiseringen.

-Evalueringstikkord for min del: en kjempetur! Bra faglig program, god tidsbruk, nydelig og nok mat, dyktig tolk. I det hele tatt ingenting jeg kan komme på som kunne vært bedre! Jeg vil gjerne tilbake til Sveits med familien en gang!

-En fantastisk tur til et fantastisk land, er ikke noe mer å si om det. Sveitserne var både gjestfrie og detaljerte. Selvfølgelig må jeg finne noe vi kunne gjort bedre: Det kunne vært en liten runde med bli kjent helt i starten av turen slik at alle raskt hadde blitt varme i trøya, og det burde godt fram av programmet at middagen på tirsdag var av høy standard slik at alle hadde vært "dressa opp". (Det er selvfølgelig frivillig hvordan kler seg).

-Nærmere perfekt tur klarer man ikke å få til tror jeg. Masse spennende mat, god variasjon på besøksgårdene... jeg mener bedriftene. Hyggelige, flinke og engasjerte folk, både i fjølget og hos vertsfolket. Men skal en sette fingeren på noe er det kanskje litt mere "eksotiske" middager. Personlig hadde jeg håpet på en liten ettermiddag hvor en kunne ha bestemt litt selv, men alt i alt så hadde jeg gjort det igjen.

Det frister i allefall å besøke Sveits igjen. :)

51/11 11/01258-10 Evaluering årsmøter i lokallag 2011 - så langt

Vedtak

Styret tar kontakt med de fadderlaga som enda ikke har meldt fra om årsmøtene og de nye lokallagslederne. Styret følger opp følgende punkter etter gjennomførte årsmøter: Borgny følger opp Snåsa Bondelag. Tema som har vært oppe i årsmøtene er:

Grøftetilskudd, konsekvens av omlegging av utbetaling av lønn i lokallagene når det gjelder arbeidsgiveravgift, kortnebbgås på Frosta og små lokallag har lite og drive for.

Saksutredning

Vi er midt i årsmøtene for lokallaga, over halvparten har gjennomført årsmøter. Her er oversikt over de som har hatt og de som har meldt fra at de skal ha årsmøte:

LOKALLAG	DATO	KLOKKESLETT	STED	DELTAGELSE FRA FYLKET
Verdal	12.10.11	19.30	SNK	Anders
Nærøy	17.10.11	20.00	Val vgs	Kåre Peder
Leksvik	18.10.11			
Egge og Kvam	18.10.11		Føllingstua	
Ogndal	18.10.11		Gildevangen	
Skjelstadmark	20.10.11	19.30	Sanitetshuset	Trond
Sparbu	20.10.11			
Leka	20.10.11	20.00	Vertshuset Herlaug	
Stod	21.10.11	19.30		
Øvre Høylandet	24.10.11	19.30	Øye ungdomshus	Johan Kristian
Namsskogan og Røyrvik	25.10.11		Trones	Johan Kristian
Namdalseid	25.10.11	19.30	Solhaug Grendehus	Kåre Peder
Foldereid	25.10.11			Anders
Overhalla	26.10.11	20.00	Vestergårdene	Kåre Peder
Lånke	26.10.11	19.00	Sorte Grendehus	Inger
Frosta	26.10.11	19.00	Coop Prix	Trond
Namsos	26.10.11	11.00		
Verran	26.10.11			
Mosvik	27.10.11	19.00	Jækta fjordstue	Marit
Beitstad	27.10.11	19.00	Bygdasentralen	
Neset	28.10.11		Busstur Trondheim	
Meråker	31.10.11			Jon Trøite
Frol				
Flatanger				
Vuku	31.10.11			

Ekne				Inger
Inderøy	16.11.11	19.30	Gulburet	Anders
Skogn Bondelag	14.11.11	19.30	Støre gård	Inger
Høylandet	16.11.11			Kåre Peder
Ytterøy	16.11.11		Rampa	
Skatval	23.11.11	19.30	Skatval samfunnshus	Trond
Åsen	24.11.11	19.00	Åsen innkjøpslag	
Grong	30.11.11			
Hegra	Innen 3 uker			Trond
Stjørdal				
Sandvollan	Anders følger opp			
Snåsa	Borgny følger opp			
Lierne	07.12.11			
Fosnes				
Vikna	Ikke planlagt dato enda			

Styret bør oppsummere/evaluere årsmøtene og de innspillene som har kommet på møtene vi har deltatt på.

52/11 11/00630-4 Møteplan vinter 2012

Forslag til vedtak

Møteplanen vedtas som foreslått i saksutredningen. Årsmøtet avholdes 7. mars. Innspillet til jordbruksforhandlingene behandles i årsmøtet.

Saksutredning

Dato for årsmøtet avhenger av om Nord-Trøndelag Bondelags innspill til jordbruksforhandlingene skal diskuteres i årsmøtet eller ikke. De siste årene har dette vært tilfelle og da må årsmøtet avholdes slik at det er mulig å ferdigstille innspillet før fristen, dvs avhold et styremøte og skrive ferdig uttalelsen. Målet med dette har vært å skape engasjement i årsmøtet og økt delaktighet i prosessen. Dette har bare delvis vært vellykket. På den andre siden har dette medført kort frist for innspill fra lokallagene. I forslaget under er det tatt høyde for at innspillet til jordbruksforhandlingene skal behandles på årsmøtet.

Det vi også bør ta hensyn til er at fylkespolitikeren skal gi innspill til forhandlingene. De har en mye tidligere frist enn det vi opererer med. I fjor var denne ca 10.januar. Det betyr at dersom vi skal påvirke politikerne bør styret ha diskutert saken tidlig.

30.nov - 2. des	Tema og skattekurs	Steinkjer	Regnskapskontor	
5. des	Styremøte	Steinkjer		Arbeidsplan og årsmelding 1. prat om prioritet jordbruksforhandlingene
Desember	Regionmøter		Styret og administrasjon	
5. el 6. jan	Møte med Ap	Hegra	Leder og nestleder	
11.-12. jan	Temakonferanse	Lillestrøm	Fylkesleder	
7. januar	Utsending av varsel om årsmøte.			
17.-18. jan	Org.sjefsamling	Oslo	Orgsjef	
30. januar	Styremøte	Steinkjer	Styret og administrasjon	Vedta arbeidsplan, budsjett og årsmelding.
8. februar	Frist for innspill fra lokallagene til jordbruksforhandlingene og frist for å ta opp saker til årsmøtet			
13. februar	Styremøte med samvirke om innspill til jordbruksforhandlingene	Steinkjer	Styret og administrasjon og samvirke	Behandle innspill til jordbruksforhandlingene og innkomne saker til årsmøtet
22. februar	Frist for utsending av årsmøtepapirene			
7. mars	Årsmøte i NTBI	Snåsa	Styret, årsmøteutsendinger	Besøk prioritet: Nils T Bjørke

			og administrasjon	
9. mars	Styremøte			Vedta innspill til forhandlingene.
Ca 12. mars	Frist innspill til jordbruksforhandlingene til Oslo			
15.-16. mars	Tenkeloft	Selbu	Leder	Tema: Kompetanse
21.-22. mars	Representantskap	Oslo	Leder og orgsjef	
16. april	Styremøte			Tema: Aksjonsplan
Ca. 1 mai	Krav			
Ca 7. mai	Tilbud			
14. mai ?	Styremøte			
Ca 16 mai	Avslutning forhandlinger			
31. mai	Møte med årsmøtutsendingen		Årsmøtutsendinger	
12.-14. juni	Repskap og Årsmøte Norges Bondelag		Årsmøtutsendinger + Org sjef	